

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

BALCANICA
POSNANIENSIA

Acta et studia
XXXI

Czasopismo założone z inicjatywy
PROF. WŁODZIMIERZA PAJĄKOWSKIEGO

POZNAŃ 2024
Wydział Historii UAM

Kolegium Redakcyjne

Damir Agičić (Zagrzeb), Ilona Czamańska (Poznań), Marius Diaconescu (Bukareszt),
Emir O. Filipović (Sarajewo), Ion Ieremia (Kiszyniów), Kazimierz Ilski (Poznań),
Miloš Luković (Belgrad), Nikola Minov (Skopje), Zdzisław Pentek (Poznań),
Albina Drançolli Ramadani (Prisztina), Wojciech Sajkowski (Poznań),
Annemarie Sorescu Marinković (Belgrad), Irena Stawowy-Kawka (Kraków) Witold Szulc (Poznań),
Hacer Topaktaş Üstüner (Stambuł), Lilia Zabolotnaia (Kiszyniów)

Adres Redakcji

Wydział Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
61-614 Poznań, ul. Uniwersytetu Poznańskiego 7

Redaktor prowadzący
Jędrzej Paszkiewicz

Redaktorzy Działów
Ilona Czamańska, Emilia Ivancu, Wojciech Sajkowski, Zdzisław Pentek

Redaktor tekstów angielskich
Jakub Sajkowski

Recenzenci

Damir Agičić (Zagrzeb), Constantin Bajenaru (Constanza), Dana Caciur (Bukareszt),
Danuta Chmielowska (Warszawa), Ela Cosma (Jassy), Łukasz Donaj (Poznań),
Andrzej Dubicki (Łódź), Jarosław Dudek (Zielona Góra), Olivera Dulić (Nowy Sad),
Sylwia Filipowska (Kraków), Sabina Giergiel (Kraków), Vera Goševa (Skopje),
Ion Ieremia (Kiszyniów), Marko Ivanisević (Banja Luka), Agnieszka Kaim (Warszawa),
Agnieszka M. Kastory (Kraków), Piotr Kochanek (Lublin),
Mirella Korzeniewska-Wiszniewska (Kraków), Mirosław Leszka (Łódź), Miloš Luković (Belgrad),
Srđan Mičić (Belgrad), Dariusz Milewski (Warszawa), Olimpia Mitric (Suczawa),
Mirosław Nagielski (Warszawa), Przemysław Osiewicz (Poznań), Nenad Petrović (Belgrad),
Rade Raspopović (Podgorica), Drago Roksandić (Zagrzeb), Jarosław Rubacha (Olsztyn),
Dorota Skotarczak (Poznań), Mariana Stamova (Sofia), Biljana Stojić (Belgrad),
Katarzyna Taczyńska (Warszawa), Piotr Wróbel (Kraków), Dariusz Wybranowski (Szczecin)

Okladka (wg projektu nieustalonego autorstwa)

Agnieszka Juraszczyk

Autorem zdjęcia zamieszczonego na okładce jest Wojciech Sajkowski.

Skład

Hanna Kossak-Nowocień

Wydanie publikacji finansowane przez Wydział Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

© Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu Wydział Historii UAM, Poznań 2024

ISBN 978-83-67284-57-8

ISSN 0239-4278

ISSN 2450-3177 (on-line)

Druk

DRUKARNIA OLEJNIK, www.olejnik.com.pl

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

Anna Kotłowska, Ryszard Grzesik, <i>Attila nutritus in Engadi or the knowledge of late antique historical geography in medieval Hungarian chronicles</i>	7
Zdzisław Pentek, <i>On the empresses of the Latin Empire (1204–1261) (5) Marie of Brienne</i> .	19
Ilona Czamańska, <i>Kilka spostrzeżeń na temat bitwy pod Rovinami (1395)</i>	33
Victor V. Vizauer, <i>The statutes of the Transylvanian Romanians from Făgăraș (1508): A historical perspective and a comparison with the Transylvanian Saxon and Szekler customary laws</i>	51
Dariusz Wybranowski, <i>Armia wielkiego wezyra Kara Mustafy wobec ludności atakowanych obszarów Węgier i Austrii podczas wyprawy wiedeńskiej 1683 roku w świetle wybranych źródeł osmańskich</i>	77
Adnan Prekić, <i>Politics of the French empire in the east Adriatic coast (1809–1814)</i>	105
Bartłomiej Rusin, <i>Political activities of Sophronius Vrachanski</i>	119
Omer Bas, <i>Rozrachunki inteligenckie w noweli Ömera Seyfettina „Biały tulipan”</i>	141
Jędrzej Paszkiewicz, <i>Tracja Zachodnia jako region pograniczny w świetle przemian geopolitycznych i ludnościowych po I wojnie światowej (1919–1928)</i>	167
Krzysztof Nowak, <i>Historical politics of communist Romania in the opinions of PPR diplomacy</i>	189
Agnieszka Małgorzata Kastory, <i>Snake Island in the Romanian and Ukrainian narrative in the International Court of Justice</i>	217
Magdalena Najbar-Agičić, Ivana Seničnjak, <i>Miejsce Pamięci „Danica” w narodowej i lokalnej polityce historycznej oraz kulturze pamięci w Chorwacji i Koprivnicy</i>	237
Anna Boguska, <i>Chorwacki film fabularny jako medium pamięci wojny lat 90. XX wieku w krajach byłej Jugosławii</i>	253
Mateusz Chudziak, <i>Neo-Ottoman memory of “New Turkey”</i>	277
Paulina Szelağ, <i>The “limited recognition” problem and the international presence of the Republic of Kosovo</i>	299
Michał P. Chodorowski, Jelena Božilović, Jakub Adamski, Karolina Messyasz, Magdalena Rekść, Vuk Milošević, Ana Ilić, <i>Lesson for the future climate migration: A study of relocation and development of new settlements in urban peripheries based on spatial dispersion of forced migrants in Serbia between 1991 and 2021</i>	331

ARTYKUŁY IUS VALACHICUM

Piotr Kłapyta, <i>Ewolucja osadnictwa na prawie wołoskim w Karpatach polskich</i>	363
---	-----

RECENZJE

- Ilona Czamańska, *Historia Serbii*, T. 1, *Od pojawienia się Serbów na Bałkanach do 1830 roku*, Wydział Historii UAM, Poznań 2021, ss. 280, il., mapy, tab. genealogiczne (Biblioteka Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej tom 1) (Błażej Szepliński) 385
- Odpowiedź na recenzję Błażeja Szeplińskiego, dotyczącą książki *Historia Serbii*, T. 1, *Od pojawienia się Serbów na Bałkanach do 1830 roku*, Wydział Historii UAM, Poznań 2021, ss. 280, il., mapy, tab. genealogiczne (Biblioteka Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej tom 1) (Ilona Czamańska) 395
- Николай Кънев, *Византия и България на Балканите. Студии върху политическата история и българо-византийското имперско противоборство на Балканския полуостров през периода VII–X в. (Византинобългарски студии II)*, Университетско издателство „Св. св. Кирил и Методий”, Велико Търново 2021, ss. 306+ 2 nlb. (Zdzisław Pentek) 400
- Walter E. Kaegi, *Heraclius: emperor of Byzantium*, Cambridge University Press, New York 2003, ss. 359, 6 il., 10 map, ISBN 0-521-81459-6 (Dominik Pawłowski) 402

OMÓWIENIA

- Wojciech Sajkowski, *XXIII Balcanicum, Pogranicza kulturowe w Europie Południowo-Wschodniej*, Poznań, 25–26 X 2023 r. 405

IN MEMORIAM

- Zofia Brzozowska, *Miroslaw Jerzy Leszka (1963–2024)* 409

CONTENTS

ARTICLES

Anna Kotłowska, Ryszard Grzesik, <i>Attila nutritus in Engadi or the knowledge of late antique historical geography in medieval Hungarian chronicles</i>	7
Zdzisław Pentek, <i>On the empresses of the Latin Empire (1204–1261) (5). Marie of Brienne</i>	19
Ilona Czamańska, <i>A few observations on the battle of Rovine (1395)</i>	33
Victor V. Vizauer, <i>The statutes of the Transylvanian Romanians from Făgăraș (1508): A historical perspective and a comparison with the Transylvanian Saxon and Szekler customary laws</i>	51
Dariusz Wybranowski, <i>Grand Vizier Kara Mustafa's army towards the population of the attacked areas of Hungary and Austria during the Vienna Expedition of 1683 in the light of selected Ottoman sources</i>	77
Adnan Prekić, <i>Politics of the French empire in the east Adriatic coast (1809–1814)</i>	105
Bartłomiej Rusin, <i>Political activities of Sophronius Vrachanski</i>	119
Omer Bas, <i>Intellectual settlements in Ömer Seyfettin's novella "The White Tulip"</i>	141
Jędrzej Paszkiewicz, <i>Western Thrace as a border region in the light of geopolitical and population changes after World War I (1919–1928)</i>	167
Krzysztof Nowak, <i>Historical politics of communist Romania in the opinions of PPR diplomacy</i>	189
Agnieszka Małgorzata Kastory, <i>Snake Island in the Romanian and Ukrainian narrative in the International Court of Justice</i>	217
Magdalena Najbar-Agičić, Ivana Seničnjak, <i>The „Danica” Memorial Site in national and local politics of history and culture of memory in Croatia and Koprivnica</i>	237
Anna Boguska, <i>Croatian film as a medium of memory of the Yugoslav wars of the 1990s</i> . .	253
Mateusz Chudziak, <i>Neo-Ottoman memory of „New Turkey”</i>	277
Paulina Szelağ, <i>The “limited recognition” problem and the international presence of the Republic of Kosovo</i>	299
Michał P. Chodorowski, Jelena Božilović, Jakub Adamski, Karolina Messyasz, Magdalena Rekść, Vuk Milošević, Ana Ilić, <i>Lesson for the future climate migration. A study of relocation and development of new settlements in urban peripheries based on spatial dispersion of forced migrants in Serbia between 1991 and 2021</i>	331

ARTICLES: IUS VALACHICUM

Piotr Kłapyta, <i>The evolution of settlement under the Wallachian Law in the Polish Carpathians</i>	363
--	-----

REVIEWS

- Ilona Czamańska, *Historia Serbii*, T. 1, *Od pojawienia się Serbów na Bałkanach do 1830 roku*, Wydział Historii UAM, Poznań 2021, ss. 280, il., mapy, tab. genealogiczne (Biblioteka Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej tom 1) (*Błażej Szepliński*). 385
- Odpowiedź na recenzję Błażeja Szeplińskiego, dotyczącą książki *Historia Serbii*, T. 1, *Od pojawienia się Serbów na Bałkanach do 1830 roku*, Wydział Historii UAM, Poznań 2021, ss. 280, il., mapy, tab. genealogiczne (Biblioteka Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej tom 1) (*Ilona Czamańska*) 395
- Николай Кънев, *Византия и България на Балканите. Студии върху политическата история и българо-византийското имперско противоборство на Балканския полуостров през периода VII–X в. (Византинобългарски студии II)*, Университетско издателство „Св. св. Кирил и Методий”, Велико Търново 2021, ss. 306+ 2 nlb (*Zdzisław Pentek*) 400
- Walter E. Kaegi, *Heraclius: emperor of Byzantium*, Cambridge University Press, New York 2003, ss. 359, 6 il., 10 map, ISBN 0-521-81459-6 (*Dominik Pawłowski*) 402

REPORTS

- Wojciech Sajkowski, *XXIII Balcanicum, Cultural borderlands in Southeast Europe, Poznań, October 25–26th, 2024*. 405

IN MEMORIAM

- Zofia Brzozowska, *Miroslaw Jerzy Leszka (1963–2024)* 409